

Commedia dell'Arte cu scene din Beaumarchais

În capul foi care ține loc de program de sală, pe post de moto, stă un citat din Bernard Fay care lămurește, cred, opțiunea regizorală: „Beaumarchais mă uimește cu geniul său, mă încântă prin aventurile sale, mă agasează prin predicile pe care le ține, mă dezamăgește prin stângăciile sale, îmi repugnă vicleniile lui nerușinate, dar nimic nu este mai important decât ritmul îndrăcit al vieții sale care definește tot ce face, tot ce spune, tot ce atinge”. În consecință, Alexandru Vasilache taie textul în lung și-n lat, elimină aproape complet mesajul social, esențializează și ajunge la o canava de *Commedia dell'Arte* (oare de ce?, doar există canavale clasice). Apoi vopsește chipurile actorilor, îi pune să ia poze imobile și îi îmbracă în așa fel încât să ghicești de la început personajul: *Almaviva* e un cotoi bătrân în călduri, *Bartholo* și *Bazile* devin cei doi clovni, *Cherubin*, cu fustiță și bocanci, e un copilaș pervers etc. Reduce la maximum și decorul: o perdea roșie, cam pe la jumătatea adâncimii scenei, prin faldurile căreia actorii intră și ies, încurcându-se cu spor și haz. Până aici, totul e coerent. Dar parcă pentru a ne arăta o dată în plus că textul nu-l satisface, Alexandru Vasilache începe să se joace cu el, cam în bătaie de joc: actorii își cer intrările: „Gongl”, spune câte unul; acela bate, actorul ia poza. *Figaro* își introduce monoloagele anunțând: „Monolog” sau chiar, ca să nu existe vreun dubiu, „Monolog pe bune”. Tot el se oprește la un moment dat, lung, din tiradă ca să reia apoi cu vorbele „Așa-i că v-am ținut?“, spune o mică tiradă de trei ori, de primele două anunțându-ne „Replica asta nu era aici”. *Cherubin* spune o didascalie și o execută, *Suzanne* se oprește mereu din joc ca să întrebe „Eu acum ce fac?”. „Cazi”, i se răspunde. Și ea, culmea!, cade. Finalul e, în aceeași linie, apoteotic: *Figaro* anunță că urmează „un final plastic, cu textul redus la maximum, făcut harcea-parcea”. Și chiar asta urmează: *Cherubin* și *Fanchette* dansează un pic pe *Cezaria Evora* bună la toate, apoi apare *Figaro* în locul *Contesei*, constată că a greșit scena și clovniul bat

gongul. Deconstrucție, deconstrucție, dar cam nimic în loc.

Una peste alta, actorii se răsfăță întruna, se alintă, fac cu ochiul la public, cer aplauze (și le primesc), se (și ne) distrează. Chiar dacă deseale lor ieșiri din piele cam rup ritmul. Oricum, fac bine ce cred că li s-a cerut, fiecare are câte un mic recital. Foarte potrivite pentru rol mi s-au părut Delia Seceleanu și Gabriela Popescu, debordând de viață și energie. Și aparițiile lui *Cherubin*, cu mersul ca de prezentatoare de modă, sunt amuzante. Dan Tudor are două voci: cu una joacă, cu cealaltă se joacă; muncește mult, schimbă registrele, ține spectacolul. Bun Florin Anton, un *Almaviva* dezabuzat pe care numai libidoul îl trezește la viață. Apariții corecte are și Dumitru Chesa. Mai puțin în rol, deocamdată, cu un umor cam căznit, mi s-au părut Eugen Racoți și Aurora Leonte.

În felul lui, un spectacol, cum spuneam, coerent: costume inteligent gândite, adaptate viziunii regizorului, scenografie redusă la strictul necesar (nici trupele de *Commedia dell'Arte* nu prea aveau décor prin piețele orașelor), muzică portugheză lunguroasă.

Și totuși: nu văd miza unui asemenea spectacol. Un pic de teatru în teatru, un pic de comentariu (post)modern al unui text clasic, un pic de parodie a textului, dar și a formulelor moderne de spectacol. Și multă, prea multă distracție. Gratuită. Pare o glumă. Nu întotdeauna de bun gust. Parafrazându-l pe Patapievi, un spectacol (sau un regizor?) prea recent.

Teatrul de Comedie – Nunta lui Figaro de Pierre Auguste Caron de Beaumarchais. Traducere: Anda Boldur. Regia: Alexandru Vasilache. Scenografia: Puiu Antemir. Costume: Anca Răduță. Ilustrația muzicală: Alexandru Vasilache. Distribuția: Dan Tudor, Delia Seceleanu, Florin Anton, Gabriela Popescu, Aurora Leonte, Eugen Racoți, Dumitru Chesa, Laura Creț, Toma Dănilă. Data reprezentației: 23 martie 2002.